

Kippenvel door vergane glorie

Acht jaar al trekt de Zuid-Limburgse Yoerie Custers (26) door Europa om verlaten en vervallen gebouwen en locaties te fotograferen. Het resultaat van zijn risicovolle expedities is te zien in het boek 'Secrets of Neglected Places', dat nu in de winkel ligt.

SITTARD

Eerst maar even een waarschuwing. Van de fotograaf zelf. Als je eenmaal een begin maakt met het fotograferen van verlaten gebouwen en moeilijk toegankelijke plekken, dan kom je er niet meer vanaf. „Je klimt een muur over of klautert door een raam en dan komt het wow-effect. Dan stap je opeens de wereld van iemand anders binnen. Dat werkt verslavend: je wilt telkens weer nieuwe 'oude' plekken ontdekken en de verhalen daarachter te weten komen”, vertelt de in Maastricht geboren en in Cadier en Keer opgegroeide fotograaf.

Ervaringsdeskundige

Yoerie Custers weet waarover hij het heeft. Hij is ervaringsdeskundige. Hij liet zich ooit overhalen om samen met een collega-fotograaf een leegstaand scholencomplex in de buurt van Duisburg te bezoeken. Sindsdien trekt hij elke vrije dag en iedere vakantie erop uit, gewapend met camera, statief, zaklamp, klimtouw en soms een telescooppladder. Oude kerken en verlaten kastelen, theaters, ziekenhuizen, psychiatrische inrichtingen, fabrieken, bordelen en schoolgebouwen zijn z'n doelwit. Meer dan duizend van die loca-

ties heeft hij inmiddels bezocht en vereeuwigd. Van Withuis (bij Eijsden) tot de rest van de grensregio. Wallonië en de Ruhrstreek bieden wat dat betreft oneindig veel mogelijkheden, vertelt hij. Maar ook verder weg zijn interessante plekken te vinden voor urbex-fotografen (zie kader): Frankrijk met al zijn kastelen, Italië met zijn lege schoolcomplexen en theaters en Oekraïne met de spooklocaties rondom Tsjernobyl, waar in 1986 een kernreactor ontplofte. „Daar ben ik vijf dagen geweest met een aantal collega's. Fascinerend: je loopt door leegstaande, deels ingestorte gebouwen en komt geen mens tegen. Waar ooit gelachen, geleefd, geslapen en gehuild werd en muziek klonk, is het nu verlaten en doodstil. Vloeren kraken, verbladdert af, plafonds storten in. Die verstilling en vergane glorie, daar krijg ik kippenvel van.”

Risico

Helemaal zonder risico zijn z'n expedities niet. Instortingsgevaar, gaten in vloeren, muren die op omkiepen staan... In een dorpje bij Luik viel hij een paar jaar geleden in een leegstaande kerk viereenhalf meter naar beneden, een gekneusde nek wervel en een kapotte arm als gevolg. Hij toont een foto van een kasteel, waar de gouden kroonluch-

DOOR ROB COBBEN

INTERVIEW YOERIE CUSTERS

ter op de vloer ligt. „Een week eerder was een collega van mij daar geweest en hing dat gevaarte nog aan het plafond. Je zal er maar onder staan als dat ding naar beneden komt.”

Collega's

Het gevaar ligt overal op de loer, vertelt Custers, en daarom gaat hij ook altijd met minimaal twee collega's op pad. „Dan is er altijd iemand die de hulpdiensten kan inseinen als er iets gebeurt.” Ook bewakers, politie-agenten en buurtbewoners kunnen voor problemen zorgen, weet Custers. Urbex-fotografen bevinden zich vaak op privéterrein waar

ze niet mogen komen. „In Nederland is de wetgeving op dat gebied erg streng en heb je meteen een boete aan je broek”, vertelt hij.

„Maar in het buitenland komen we er meestal vanaf met een waarschuwing. Bewakers en beveiligers vinden het vaak ook interessant wat we doen. Die zijn nieuwsgierig, willen de foto's zien en dan is het meestal goed. Soms moeten we zo iemand wel eens wat geld toeschrijven, zodat die een oogje dichtknijpt. Nee, goedkoop is deze hobby zeker niet.”

Huiveren

Op zijn speurtochten komt de Limburger van alles tegen. Dode ratten en vogels, embryo's op sterk water. „Soms loop ik echt te huiveren in de gangen van zo'n gebouw. Ook kan ik overvallen worden door een gevoel van somberte. Als ik persoonlijke dingen van voormalige bewoners aantref, trouwfoto's en zo. Zo triest, al die herinneringen die zijn achtergebleven...”

'Secrets of Neglected Places' telt 200 pagina's, kost 57,50 euro en is onder meer te koop bij Dominicanen in Maastricht, Lees-Kunst d'r Schönfeld in Kerkrade en op de website van Custers. Het boek bevat ook (Engelstalige) gedichten van de Canadese dichter Heather Beamish. Meer info: www.custers-photography.com

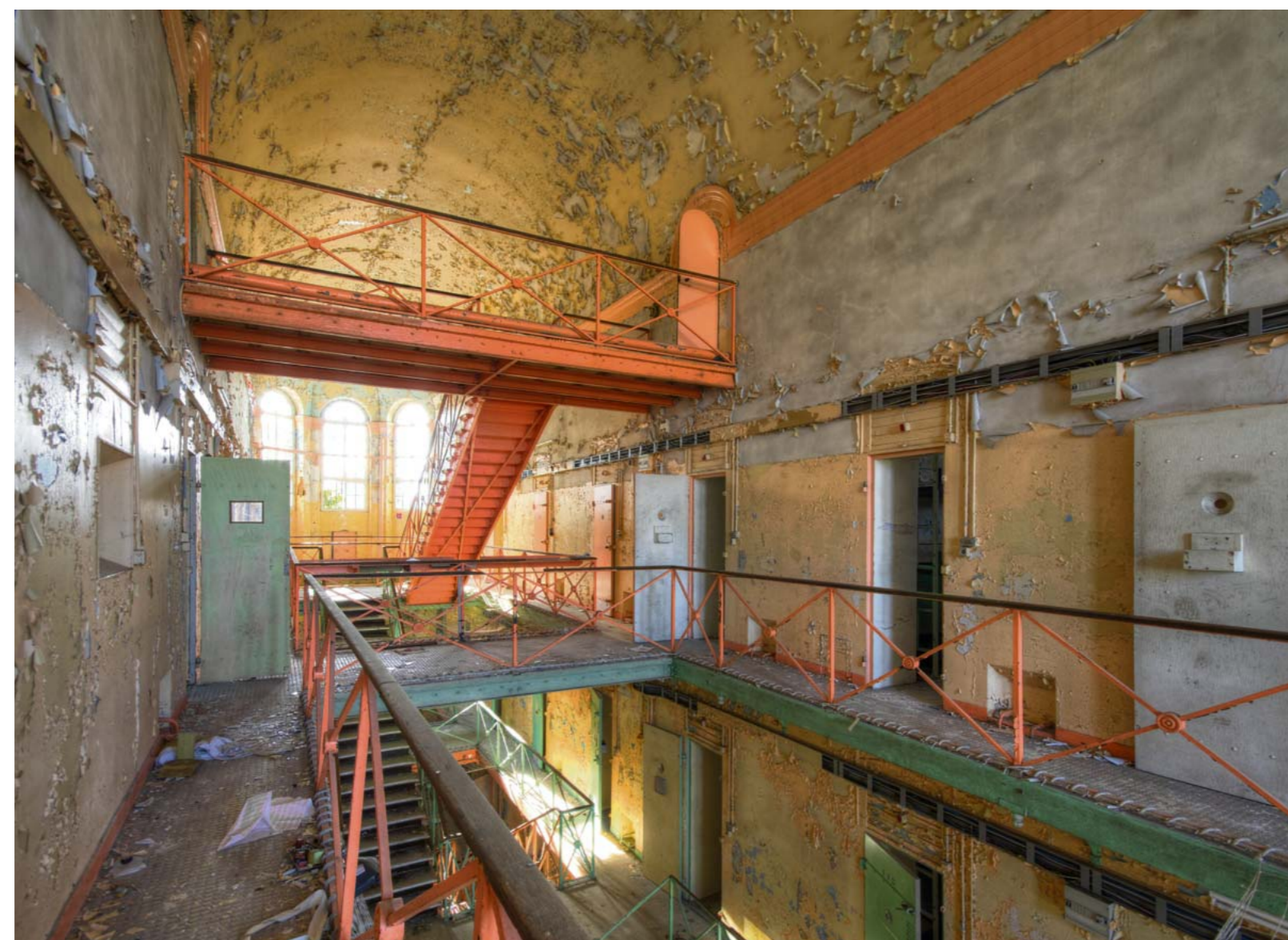

Foto links: een gevangenis in Duitsland. Foto's rechts van boven naar beneden: een volledig ingericht kasteel in Frankrijk, een meisjesschool in België, een textielfabriek in Italië.
FOTO'S YOERIE CUSTERS

Urbex-fotografen hebben een missie

Urbex - een samentrekking van urban (stedelijk) en exploring (ontdekken) - refereert aan de fascinatie van fotograaf en/of kunstenaar voor de schoonheid van het verval en de geschiedenis van verlaten gebouwen. De beelden van deze locaties laten de (oorspronkelijke) architecto-

nische schoonheid van het pand zien, terwijl achtergelaten meubilair en sporen van bewoning vragen oproepen. Wie woonden hier en waarom zijn die mensen vertrokken? Hoe leefden ze? Werd er gewerkt, gedanst, gehuild en liefgehad? Maar vooral: hoe kan het dat het

verval alle ruimte gekregen heeft en niemand zich nog bekommert om deze prachtige panden en hun geschiedenis? Urbex-fotografen hebben een missie: ze willen de schoonheid en het verhaal van deze gebouwen vastleggen voordat ze instorten of worden gesloopt.

DANS

Ruim zeven ton voor dansproeftuin

HEERLEN

DOOR KIM NOACH

Cultuurminister Ingrid van Engelshoven trekt 365.000 euro uit voor de Limburgse proeftuin 'Dans: Right Now!'. De provincie Limburg, Heerlen, Maastricht en Sittard-Geleen worden geacht om samen datzelfde bedrag bij te dragen, zodat Zuid-Limburg in totaal 730.000 euro kan steken in danstalenten en hun ontwikkeling en festivals en podia op dansgebied van urban tot klassiek.

In totaal investeert Van Engelshoven in 2019 en 2020 vier miljoen euro, verdeeld over vijftien culturele proeftuinen in het land. Het is de bedoeling dat de betreffende regio's het geld uit Den Haag verdubbelen. Van Engelshoven: „Met deze financiële impuls wil ik de ontwikkeling van cultuur in de regio's verder stimuleren. Het afgelopen jaar heb ik gezien dat culturele instellingen samen met gemeentes en provincies hard hebben gewerkt aan hun eigen profiel. Door een profiel te kiezen, laten de regio's zien waarin hun kracht zit en waar nog uitdagingen liggen.”

In Zuid-Limburg is mede dankzij de aanwezigheid van drie grote festivals: de Nederlandse Dansdagen, The Notorious IBE en Schrit_tmacher gekozen voor dans die in de regio in de volle breedte vertegenwoordigd is. Van urban/hiphop (IBE in Heerlen), modern en hedendaags (Nederlandse Dansdagen in Maastricht) tot internationale makers in het Euregiole (Schrit_tmacher in Heerlen en Aken).

Marsroutes

Er zijn drie marsroutes uitgestippeld in het plan van aanpak. Ten eerste: meer en een breder publiek (ook uit de Euregio) betrekken bij dans (festivals), daarnaast makers beter 'binden' aan Limburg door bijvoorbeeld opleidingen voor breakdancers/urban dansers in de leeftijd tussen 15 en 25 jaar te realiseren. En last but not least een

nauwere samenwerking tussen de eerdergenoemde festivals: Nederlandse Dansdagen, The Notorious IBE en Schrit_tmacher.

De gemeente Heerlen is - als gastheer van de festivals IBE en Schrit_tmacher - kartrekker van het initiatief. Jordy Clemens, Cultuurwethouder in Heerlen: „Wat mensen gaan merken van deze proeftuin? Dat er meer en vaker dansvoorstellingen georganiseerd worden bijvoorbeeld. Wat mij betreft zullen ook kinderen meer gaan dansen via educatieve projecten, je kan niet vroeg genoeg beginnen.”

Opleidingen

Een belangrijke focus wordt talentontwikkeling van jonge dansers en makers via onder meer de (voor)dansopleidingen van middelbare scholen en vakopleidingen. Clemens: „Nu zie je bijvoorbeeld dat we wel een fantastisch breakdancefestival - the Notorious IBE - in Heerlen hebben, maar dat een opleiding voor deze groep jonge dansers in de leeftijd tussen 15 en 25 jaar ontbreekt. Dankzij de proeftuin is het zaak om die doelgroep passende opleidingen en een structuur te bieden, waardoor je een doorlopende leerlijn krijgt zodat talent de kans krijgt zich in de regio te ontwikkelen.”

Nieuw

In Heerlen en Maastricht ligt de focus op nieuwe dansmakers, festivals, opleidingen en diverse podia. In Sittard-Geleen zal de aandacht vooral op de mbo-opleiding en nieuwe (internationale) makers liggen. Onderzoekers van de Universiteit Maastricht zullen de kennis die in de dansproeftuin wordt opgedaan vastleggen zodat andere regio's kunnen profiteren van opgedane ervaringen.

Clemens: „Behalve (talent)ontwikkeling zullen we ook gaan kijken hoe we nieuw publiek kunnen bereiken. Mensen die nog nooit een dansvoorstelling bezocht hebben, of een groep die nieuwe vormen van dans leert kennen. En wellicht kunnen we het publiek zelf ook aan het dansen krijgen.”

MUZIEKFESTIVAL

Woodstock 50 afgelast

NEW YORK
ANP

Het jubileumfestival Woodstock 50 gaat niet door. De organisatoren, die eerder nog trots de optredens van Jay-Z, Miley Cyrus en Santana hadden aangekondigd, moesten terugkrabbelen. Het zou niet mogelijk zijn een muzikaal festijn op poten te zetten dat de naam Woodstock

rechtvaardigt en dat tevens de veiligheid van artiesten en bezoekers garandeert.

Het blad *Billboard* meldde dat naast problemen met de te betalen honoraria er groeiende bedenkingen waren tegen de plek waar het evenement in augustus zou worden gehouden. Betwijfeld werd of het terrein in Watkins Glen, New York, wel 100.000 bezoekers aan kan.